

Beslutsunderlag

Styrelsen 2026-04-24

Telefon: [031 64 74 00](tel:031647400)

Handläggare: Pascal Karlsson

Mejladress: pascal.karlsson@gryaab.se

Återrapportering till ägarrådet Uppföljningsrapport - Kostnadskontroll inom program Nya Rya

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

1. Rapporten om Gryaabs återrapportering till ägarrådet Uppföljningsrapport enligt bilaga 1 i beslutsunderlaget godkänns och skickas till Stadshus AB som återrapportering till ägarrådet.

Beskrivning av ärendet

Gryaab har fått i förfrågan från Göteborgs Stadshus AB att till ägarrådet ta fram en rapport om hur ekonomistyrning och kostnadsuppföljning görs i program Nya Rya.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Då detta enbart är ett ärende som avser en återrapportering av status i ett antal frågor så är ärendet inte att betrakta som att det har en påverkan på den ekonomiska dimensionen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Då detta enbart är ett ärende som avser en återrapportering av status i ett antal frågor så är ärendet inte att betrakta som att det har en påverkan på den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Då detta enbart är ett ärende som avser en återrapportering av status i ett antal frågor så är ärendet inte att betrakta som att det har en påverkan på den sociala dimensionen.

Samverkan

Ärendet har behandlats på lokalt samverkansgruppsmöte den 15 april 2026.

Bilaga

1. Rapport om återrapportering till ägarrådet Uppföljningsrapport
-Kostnadskontroll inom program Nya Rya

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser återrapportering i enlighet med en förfrågan som Gryaab fått av ägarrådet. Gryaab bedömer inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaabs ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Gryaab har tagit fram en rapport om kostnadskontroll inom program Nya Rya.

Styrelsen föreslås godkänna rapporten och att den skickas till Göteborgs Stadshus AB som återrapportering till ägarrådet.

2026-04-24

Pascal Karlsson

Bilaga Uppföljningsrapport - Kostnadskontroll inom program Nya Rya

Bakgrund

Program Nya Rya hanterar Gryaabs största investeringar sedan Ryaverket byggdes. Investeringsramen bedöms i dagsläget till 8-12 miljarder kronor. Den helt dominerande delen av kostnaderna kommer att upparbetas av anlitade konsulter och entreprenörer. Det är av stor vikt att planering, styrning, upphandling och kontroll genomförs professionellt i enlighet med inriktningsbeslut, lagar och riktlinjer, för att möjliggöra hög konkurrens och en god kostnadskontroll.

I denna rapport redovisas hur programmet har satt upp en organisation och ett arbetssätt för att säkerställa en god kontroll och styrning över kostnaderna.

Organisation för ekonomistyrning och kontroll Nya Rya

Den ordinarie linjeorganisation där respektive projektledare och linjechefer ansvarar för att styra och leda arbetet på ett sätt som ger förutsättningar för hela organisationen, inklusive leverantörer, är de mest avgörande personerna för att programmet genomförs på ett tidseffektivt och kostnadseffektivt sätt. Det är genom god planering, där alla steg är väl genomarbetat och görs i rätt ordning som man undviker fördyrande omtag. Inom programmet byggs för närvarande upp en professionell organisation med kompletterande erfarenheter från kommunal beställarsida, konsulter och entreprenörer. Även olika kompetens från de viktigaste teknikområdena som process, bygg, elteknik, mek/maskin, byggs upp internt i beställarorganisationen.

Inom programmet byggs därutöver upp flera anställda och särskilda konsulter som har till uppgift just att säkerställa en god kontroll och styrning över kostnaderna.

Anställda personer specifikt för kostnadskontroll inom program Nya Rya:

- Controller specifikt för Nya Rya.
- Inköpscontroller specifikt för Nya Rya som jobbar med att upphandlingarna genomförs enligt den nya upphandlingsstrategin.

Konsulter med särskild funktion kring kostnadskontroll och tillhörande uppgifter specifikt för Nya Rya planeras att anlitas:

- Upphandlingsspecialister för projektering och byggentreprenader
- Tidplanerare och ett tidplaneringssystem där det går att koppla projektbudgeten till aktiviteterna i tidplanen. Det kommer ge en periodiserad budget, med väldigt god kontroll över kostnaderna för hela projektet framåt, och kopplat till i vilken takt arbetena genomförs.
- Kalkylatorer, som beräknar vad allt ungefär kommer kosta, så att en bedömning av det finns redan innan upphandling.
- Ytterligare en controller på konsultbasis, innan projektet går in i genomförandefas.

Arbetssätt för ekonomistyrning och kontroll Nya Rya

Nya Ryas projektcontroller jobbar nära projektledarna och inköpscontrollern. Efter varje månadsbokslut uppdaterar projektcontrollern projektekonimirapporten samt granskar avvikelser mellan utfall och budget samt alla bokförda transaktioner under månaden. Därefter har projektcontrollern och projektledaren ett avstämningsmöte där möjlighet finns att justera slutkostnadsprognosen.

Programmet befinner sig nu i förprojekteringsfasen. Fokus är därför nu:

- Upphandla konsulter, baserat på väl genomarbetat förfrågningsunderlag, som möjliggör god konkurrens och möjlighet till återhållsamma priser.
 - Säkerställa att programmet tillhandahåller information, underlag och besked som behövs för att konsulterna ska kunna göra ett effektivt arbete där de slipper göra omtag som orsakas av beställaren.
 - Uppföljning av upphandlade konsulter, för att säkerställa effektiv framdrift.
- Exempelvis behöver konsultbolagen lämna en uppdaterad slutkostnadsprognos vid

varje faktureringsfall som projektledaren granskar. Innan avstämningsmötet med projektledaren har kontrollern ett avstämningsmöte med inköp där man stämmer av inköpsmasterfilen (hela Nya Rya programmets planerade inköp per projekt).

Projektledaren och projektkontrollern har därefter ett avstämningsmöte med avdelningschefen samt biträdande avdelningschef, med fokus på ekonomi, tid och risk.

Omhändertagandet av rekommendationer från extern utredare

I den externa granskning som PwC gjorde av bolaget under 2025 framkom bland annat att mer uppmärksamhet behövde läggas på bland annat leverantörsrelationer och intressekonflikter. Detta för att säkerställa att all upphandling och alla inköp enbart värnar Gryaabs oberoende intresse.

Efter att den externa granskningen hade påbörjats så avbröt Gryaab den omfattande partneringen med NCC (en totalentreprenad i samverkansform). Avbrytandet berodde på att Gryaabs nya ledning under hösten 2025 parallellt hade gjort en egen intern omprövning av tidigare ställningstagande att genomföra programmet som en totalentreprenad i partnering.

En ny upphandlingsstrategi har därefter tagits fram för programmet. Huvudinriktningen är att dela upp entreprenaderna i flera delar och även att genomföra projekteringarna uppdelade i flera delar. Detta bedöms ge bäst kostnadseffektivitet och kontroll över utformning och kvalitet. Under förprojekteringsskedet, som nu har påbörjats, kommer utredning göras kring hur genomförandet rekommenderas genomföras.

Gryaab har även uppdaterat uppförandekoden och implementerar nu denna. Även Gryaabs leverantörer omfattas av denna uppförandekod. Nya Rya kommer att omsätta mycket pengar och det kan finnas aktörer som försöker påverka personer i programmet för att vinna kontrakt eller på andra sätt få ekonomiska fördelar.

Gryaab inför nu även utbildning för alla anställda om infiltration och påverkan, och organiserad brottslighet. Gryaab förvaltar känslig information om anläggningar som inte får hamna i orätta händer.

Slutligen arbetar Gryaab med ett kvalitets- och miljöledningssystem som omfattar såväl egenkontroll, granskning och revision av verksamheten.

Sammanfattningsvis arbetar Gryaab förebyggande inom ett flertal aspekter för att säkerställa att program Nya Rya genomförs korrekt och effektivt.

Projektekonomin Nya Rya, prognos mars 2026

Första prognosen görs i månadsskiftet mars/april (strax före första delårsbokslutet).

Nya Rya har i mars lägre upparbetade kostnader än budget hittills i år. Det beror på att budgeten togs fram baserat på tidplanen med en samverkansentreprenör. Som en följd av att upplägget har ändrats så behövs tid för omställning. Aktuella pågående delprojekt:

- AGS-demo går enligt plan.
- Salamanderdammar går enligt plan.
- Förberedande arbeten går enligt plan.
- Förprojektering av ny reningsanläggning. Har inte kommit igång ännu.
- Ny inloppspumpstation har en fördröjning i omstart av förprojekteringen pga höjd säkerhetsskyddsklassning.

Nya Rya, prognos helår 2026

Prognosen är att programmet kommer att upparbeta lägre än budget för hela 2026, beroende på att för pumpstation in och framför allt Rya 2.

Nya Rya påverkar resultatet väldigt lite eftersom alla kostnader förs mot investeringsprojekt. Det personalen arbetar med i projektet som bokförs på investeringsprojektet, påverkar inte årets resultat. Avskrivningarna kommer som en kostnad längre fram, när tillgången tas i bruk.

Det är i huvudsak räntan för lånet som påverkar resultat i år 2026. Eftersom det inte är så mycket som har investerats ännu, så blir det en låg kostnad 2026, och programmet ligger lägre än budget.